

Komplementdefekter

NICHOLAS BRODSZKI

Barn och UngdomsSjukhuset, Lund

**European Society for Immunodeficiencies (ESiD) and European Reference Network on Rare Primary Immunodeficiency, Autoinflammatory and Autoimmune diseases (ERN RITA)
Complement guideline: Deficiencies, diagnosis and management**

Nicholas Brodzki¹, Ashley Frazer-Abel², Anete S Grumach³, Michael Kirschfink⁴, Jiri Litzman⁵,
Elena Perez⁶, Mikko RJ Seppänen⁷, Kathleen E. Sullivan⁸, Stephen Jolles⁹

European Society
for Immunodeficiencies

Clinical Working Party

Komplementsystemet

För : (1904)

“4 nonspecific, complementary proteins required with antibody to lyse bacteria “

Komplement   C1 C2 C3 C4...

Idag:

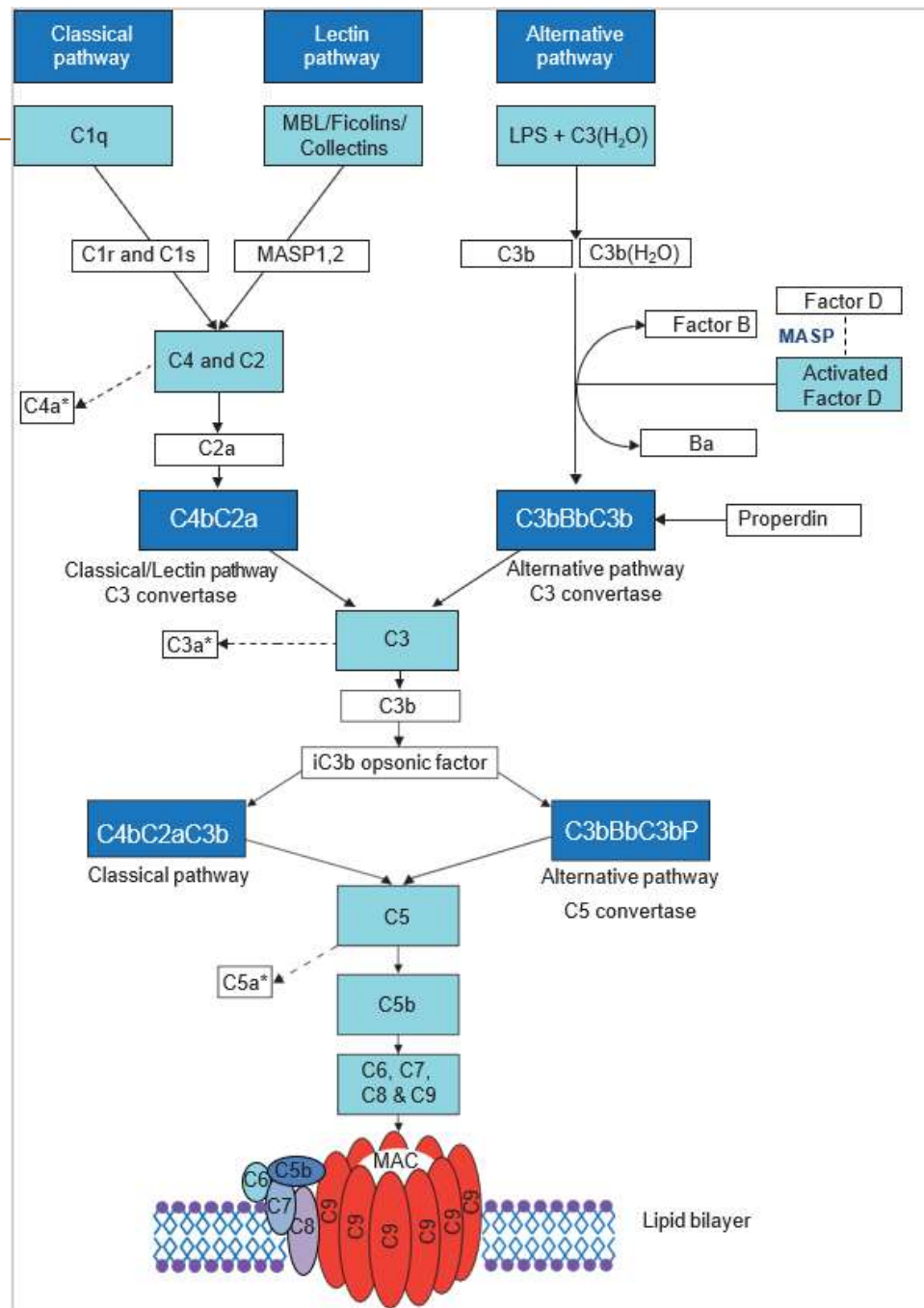
- **30**-tal proteiner
- interagerar och är beroende av varandra för att verka

Komplementsystemet

Förekomst

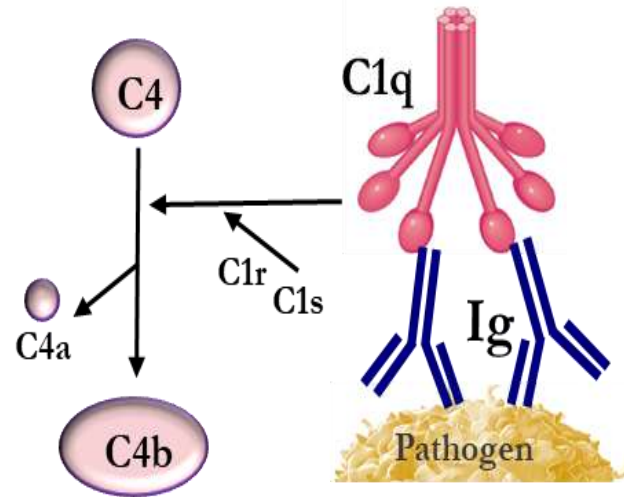
- ✓ 0,03% i den allmänna populationen
Vissa är vanligare (MBL ~5%, homozygote C4A & C4B 1-10%)
- ✓ 1-10% i olika nationella register
- ✓ 4,89% i ESID registret (sannolikt underskattad)

Komplementsystemet

CLASSICAL
PATHWAY

Antigen:antibody
complexes

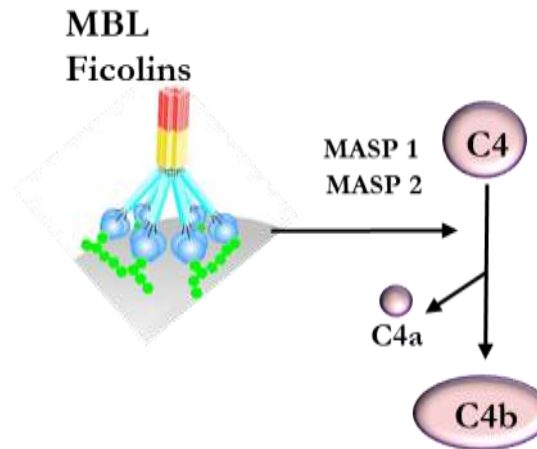
Komplementsystemet

**CLASSICAL
PATHWAY**

Antigen:antibody
complexes

**MB-LECTIN
PATHWAY**

Lectin binding to
pathogen surfaces

Komplementsystemet

**CLASSICAL
PATHWAY**

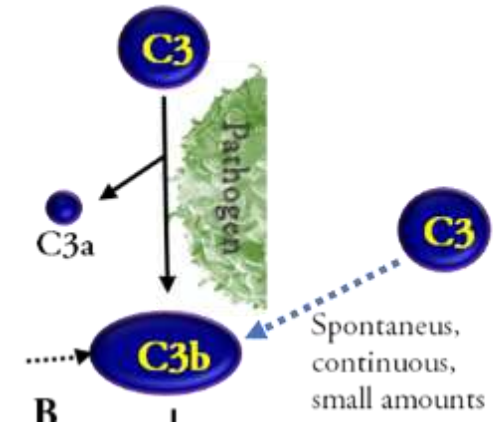
Antigen:antibody
complexes

**MB-LECTIN
PATHWAY**

Lectin binding to
pathogen surfaces

**ALTERNATIVE
PATHWAY**

Pathogen surfaces

Komplementsystemet

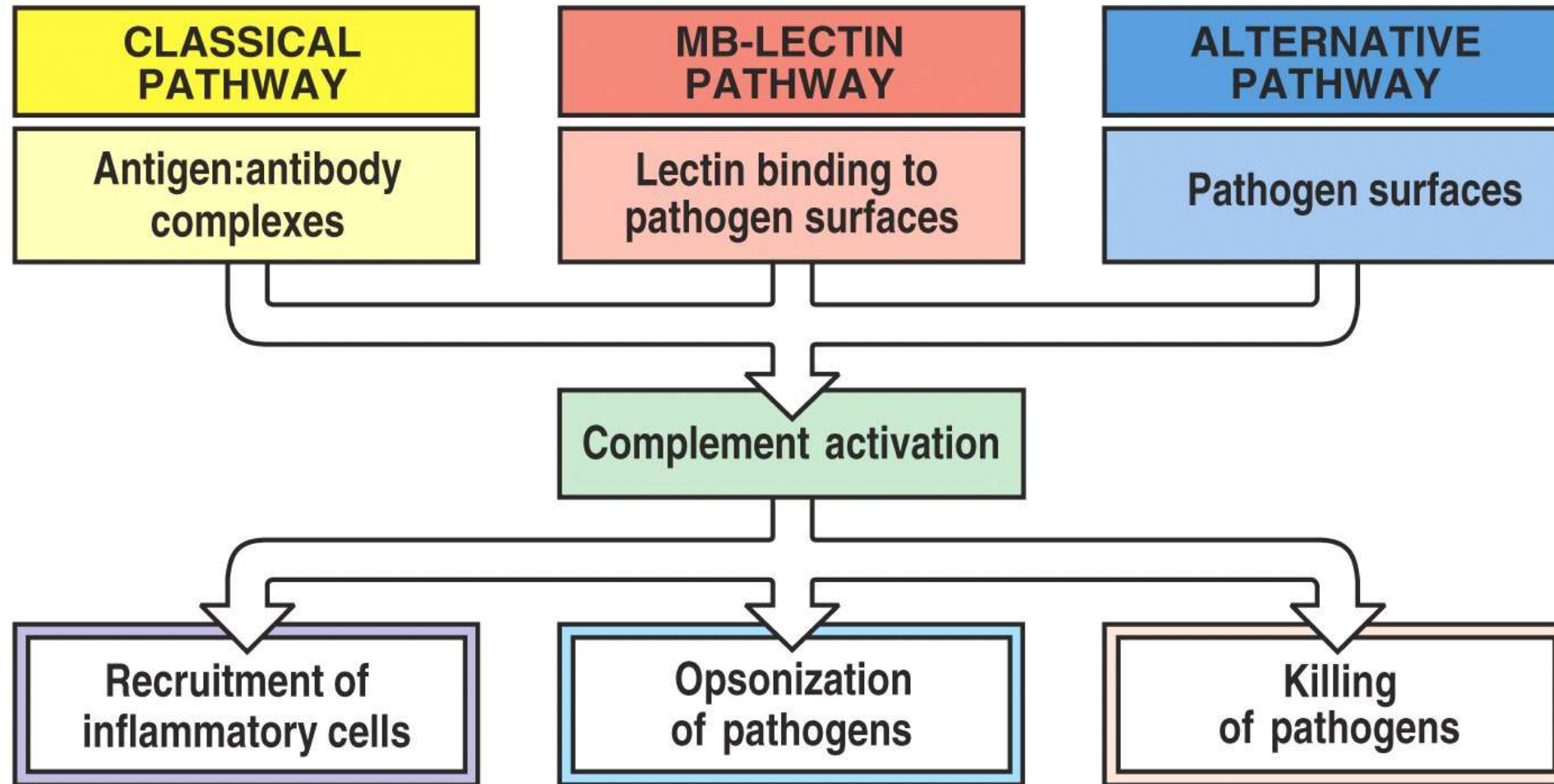

Figure 2-18 Immunobiology, 6/e. (© Garland Science 2005)

Varningstecken

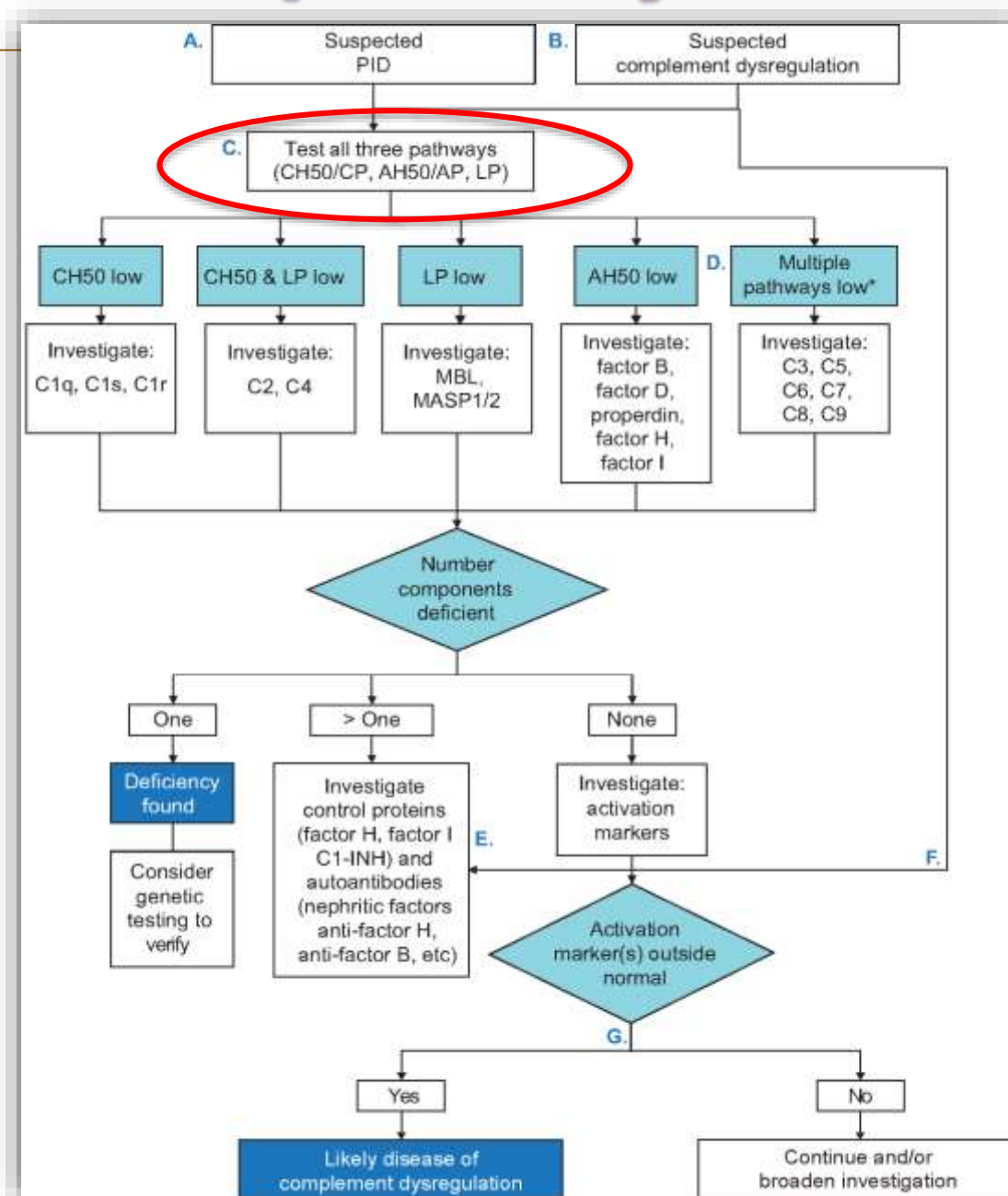
Kan tyda på komplementbrist/defekt

1. Meningococcal meningitis at >5 years of age
2. Recurrent systemic bacterial infections with encapsulated organisms
(particularly *Streptococcus pneumoniae* and more rarely gonococcal disease)
3. Autoimmune diseases (particularly SLE)
4. Angioedema without urticaria
5. Inflammatory disorders involving the kidney or eyes
6. Unusual infections, e.g. epiglottitis despite vaccination against *Haemophilus influenzae* type b (HIB)
7. Severe infection with encapsulated bacteria

Komplementsystemet

Utredning

- Anamnes
- Funktionstest

Komplementsystemet

Utredning

- Anamnes
- Funktionstest kolla samtliga 3 aktiveringsvägar

C3 + C4 mätning är **INTE** samma som att testa komplementsystemet !!!

- *Testning av enskilda komplementproteiner beroende på svar på funktionstest*
- *Ev genetiska tester*

- Glöm inte slakten!

Komplementdefekter

Kliniska konsekvenser

1. Ökad infektionskänslighet - pga kapslade mikroorganismer

Haemophilus influenzae, Neisseria meningitidis, Pneumococci

2. Autoimmunitet - ffa SLE men även dermatomyositis, Henoch-Schönlein purpura, juvenile RA

3. Specifika tillstånd som orsakas av brist av visa komplementfaktorer

aHUS

HAE

3MC syndrome

age-related macular degeneration (AMD)

protein losing enteropathy (PLE)

paroxysmal nocturnal haemoglobinuria (PNE)

leukocyte adhesion deficiency (LAD)

glomerulonephritis

Behandling komplementbrist

Allmänna

- ✓ Ökad uppmärksamhet (frikostighet med us, antibiotika mm.)
- ✓ Rådgivning inför kirurgiska ingrepp, resor, graviditet
- ✓ Antibiotikaprofylax mot kapslade bakterier
- ✓ Vaccination

Specifika

- ✓ C1-INH substitution vid HAE
- ✓ HSCT vid C1q brist (och HAE?)
- ✓ Monoklonala antikroppar (eculizumab) vid aHUS och PNH

Behandling komplementbrist

Vaccination

- ✓ **Properdin-brist:** tetravalent meningokockvaccin (ACWY)
- ✓ **C5-C9 brister:** vaccination förbättrar troligen opsonisering och rekommenderas
- ✓ **C2-brist:** vaccinationssvaret är i allmänhet god och individer med C2-brist haft nytta av vaccination mot kapslade bakterier

Behandling komplementbrist

Experimentella

✓ Substitutionsbehandling

- Plasma infusion (C1q, C2 och C3)
- Renat plasma MBL har prövats som behandling (cystisk fibros)
- Rekombinant MBL har utvecklats (testad på frivilliga)
- Rekombinant C2 har utvecklats, inte testats på människor

✓ Genterapi

- C1-INH, adenovirus vector, på möss

Take homies

- ✓ Meningokock infektion, alla åldrar
- ✓ Barn : en invasiv infektion med kapslade bakterier
- ✓ Alla åldrar : flera invasiva infektioner
- ✓ Autoimmunitet (ffa SLE)
- ✓ Inflammation i ögon eller njurar
- ✓ Ödem utan urtikaria utan förklaring - analysera C1-INH

**Tänk och screena
för komplementbrist**

Testa alltid **FUNKTIONEN** av klassiska, alternativa och lektinvägen